

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу

Відділення: Філософії та суспільствознавство

Секція: Соціологія

Автор роботи: Білей Марія Володимирівна

Тема роботи: Проблеми расизму в сучасній світовій спільноті: чи подолані перепони?

Аргументованість вибору теми дослідження, наукове і прикладне значення. Тема науково-дослідницької роботи є актуальною, оскільки в сучасному демократичному суспільстві, що прагне до справедливості та толерантності, ще зберігається негідне явище дискримінації за ознакою раси, кольору шкіри, національного чи етнічного походження. Автор роботи на достатньо високому рівні здійснив аргументацію вибору теми дослідження. Водночас бажано було б акцентувати на своєчасності проблематики в українському суспільстві, оскільки Україна – багатонаціональна держава, в яку входять представники 22 народностей. З'ясування сучасного стану запровадження расової рівності у сучасному суспільстві, зокрема побутового расизму, що зберігається в межах власної територіальної громади мають як наукове, так і прикладне значення, достатнє для рівня учнівської науково-дослідницької роботи.

Системність і повнота розкриття теми. Слід відзначити достатній рівень та повноту розкриття теми. Автор проаналізував історичну ретроспективу расової нетерпимості та упередження в Америці. У роботі визначено правове підґрунтя регулювання расової сегрегації у США. Акцентовано увагу на проблеми та виклики расизму як сучасного світового явища. Проте, робота виграла б, якщо проблеми й перспективи расової нерівності в Україні було проаналізовано більш повно та ґрунтовно. До того ж, враховуючи тематичну спрямованість секції Соціологія, доречно було б включити в роботу теоретичні засади соціології расових та етнічних відносин. Важливо, що автором було проведено соціологічне дослідження побутового расизму у межах громади, цікаво, що представлений порівняльний аналіз поглядів представників різних поколінь. Утім варто звернути увагу на недостатню характеристику дизайну дослідження – мету, якісний опис вибірки, методу дослідження тощо.

Вміння чітко і ясно викладати свої думки, критично осмислювати використані джерела. Автор на достатньо високому рівні здійснив аналіз використаних джерел за тематикою дослідження. У той же час варто звернути увагу на необхідність формулювання висновків по завершенні кожного розділу, підрозділу, пункту, це суттєво збагатить роботу.

Рівень виконання завдань, їх відповідність меті дослідження. В роботі правильно визначено об'єкт, предмет та мету дослідження проблеми расизму в сучасній світовій

спільноті. Визначені завдання на достатньому рівні відповідають меті та змісту роботи. Проте головне питання роботи «Чи подолані перепони?» залишилося відкритим.

Відповідність вимогам оформлення дослідницьких робіт (науковий стиль мовлення, наявність усіх структурних елементів, коректність оформлення джерел та цитування, грамотність). Роботу виконано відповідно до вимог оформлення дослідницьких робіт. У той же час у вступі варто виокремити та описати методи дослідження, які були використані автором. Важливо зазначити наявність у роботі усіх структурних елементів, коректність оформлення джерел.

Загальні висновки та рекомендації. У цілому наукова робота Марії Білей рекомендується до участі у II обласному етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів малої академії наук України за напрямом «Соціологія».

Рецензент:

доктор соціологічних наук,
професор кафедри філософії та соціології
Маріупольського державного університету

Богдан СЛЮЩИНСЬКИЙ

**II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України 2022 року**

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу

Відділення: Філософії та суспільствознавство

Секція: Соціологія

Автор роботи: Никифоренко Катерини Андріївни

Тема роботи: Прийняття європейських цінностей підлітками м. Маріуполь

Актуальність, теоретичне і (або) практичне значення роботи. У дослідженні представлена актуальна проблема трансформації ціннісного простору в Україні, зокрема ставлення підлітків до європейських ліберально-демократичних цінностей.

На основі проведеного емпіричного дослідження розроблено рекомендації щодо «впровадження в освітній процес низки заходів, спрямованих на підтримку формування європейських цінностей у підлітків» (С.7). Розроблений інструментарій у вигляді анкети та гайду безперечно мають практичну значущість.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в представленні методики емпіричного дослідження європейських цінностей підлітків та сформульованих рекомендаціях дослідження.

Системність і повнота у розкритті теми; аргументованість висновків, їх відповідність отриманим результатам. У роботі представлено теоретичні засади дослідження на високому рівні, зокрема розглянуто поняття як цінності, європейські цінності, інтеріоризація цінностей підлітками. Також досліджено ціннісні пріоритети в ієрархії європейських цінностей та їх роль у повсякденному житті. Висновки цілком відображають отримані результати дослідження. Високий рівень виконання поставлених завдань відповідає темі та меті дослідження.

Стиль, грамотність, логічність викладу; відповідність вимогам до змісту та оформлення наукових робіт. У цілому, робота відповідає вимогам щодо науково-дослідницької роботи, поданої на конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України. Особливу увагу приділено розробці авторської методики дослідження прийняття європейських цінностей підлітками. Результати дослідження гідно представлені у додатках до науково-дослідницької роботи. Візуалізація даних онлайн анкетування підлітків, типології, структури, інструментарій презентує дослідження на високому рівні.

Загальні висновки та рекомендації. Отже, наукова робота Катерини Никифороенко рекомендується до участі у II (обласному) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України за напрямом «Соціологія» у 2021-22 рр.

Рецензент:

Богдан СЛЮЩИНСЬКИЙ

доктор соціологічних наук,

професор кафедри філософії та соціології

Маріупольського державного університету

**II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України 2022 року**

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу

Відділення: Філософії та суспільствознавство

Секція: Соціологія

Автор роботи: Пилипенко Богдан Володимирович

Тема роботи: Культурно-дозвіллеві практики здобувачів освіти

Актуальність, теоретичне і (або) практичне значення роботи. Актуальність теми дослідження зумовлена постановкою важливої проблеми дозвілля підлітків, зокрема в час карантинних обмежень. Свобода особистості є цінністю демократичного суспільства, тому питання організації культурно-дозвіллевої сфери є необхідною умовою розвитку сучасної молоді. Автором зазначено, що культурно-дозвіллеві практики дозволяють «формувати та розвивати такі якості, як моральність та патріотизм, здібності у творчості та культурі, лідерство, інтелект, а також незамінні у життєдіяльності організаторські вміння та комунікативні навички» (С. 4). Дослідження проведено на основі дозвіллевих практик учнів 5 – 11 класів на прикладі Маріупольської гімназії №2, результати презентовані на достатньому рівні. Особливу увагу приділено розвитку підлітків за умов культурно-дозвіллевих практик.

Наукова новизна одержаних результатів визначається результатом аналізу соціально-демографічних характеристик та культурних потреби учнівської молоді. Автором систематизовано особливості культурно-дозвіллевих практик здобувачів освіти. Особливу увагу було приділено ролі навчального закладу в організаційному процесі дозвілля учнів. За допомогою опитування було сформульовано рекомендації щодо підвищення ефективності впливу навчального закладу на організацію якісного дозвілля підлітків, які можуть бути використані у подальших дослідженнях.

Системність і повнота у розкритті теми; аргументованість висновків, їх відповідність отриманим результатам. Тему розкрито на достатньому рівні. Висновки аргументовано відповідно до отриманих результатів.

Дослідницький характер роботи; доцільність та коректність використаних методів дослідження. У дослідженні вдало було використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Зокрема було проведено анкетування «Організація дозвілля та культурні потреби учнів 5-11 класів Маріупольської гімназії № 2», яке проводилося анонімно і включало двадцять чотири питання. Дослідження має самостійний характер. Результати дослідження можуть бути використані педагогами-організаторами та учнівським самоврядуванням в школах, органами місцевого самоврядування.

Стиль, грамотність, логічність викладу; відповідність вимогам до змісту та оформлення наукових робіт. У цілому, робота відповідає вимогам щодо науково-дослідницької роботи, поданої на конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України. Проте є незначні відхилення в оформленні списку використаних джерел та додатків.

Загальні висновки та рекомендації. Таким чином, наукова робота Богдана Пилипенка рекомендується до участі у II обласному етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів малої академії наук України за напрямом «Соціологія».

Рецензент:

Богдан СЛЮЩИНСЬКИЙ

доктор соціологічних наук,

професор кафедри філософії та соціології

Маріупольського державного університету

РЕЦЕНЗІЯ

на науково-дослідницьку роботу

Відділення: Філософії та суспільствознавство

Секція: Соціологія

Автор роботи: Самойлова Олександра Сергіївна

Тема роботи Дотримання гендерної рівності в Україні

Аргументованість вибору теми дослідження, наукове і прикладне значення. Тема науково-дослідницької роботи є актуальною, оскільки українські жінки досі стикаються з упередженим ставленням, зокрема в таких сферах, як політика, робота й освіта. Авторка роботи на достатньо високому рівні здійснив аргументацію вибору теми дослідження. Аналіз забезпечення гендерної рівності в Україні на сучасному етапі суспільного розвитку має як наукове, так і прикладне значення, достатнє для рівня учнівської науково-дослідницької роботи. Важливим є бажання автора проаналізувати ставлення мешканців м. Покровську до гендерних стереотипів. Можна стверджувати, що представлена дослідницька робота сприятиме формуванню просоціальних поведінкових установок та особистісному розвитку підлітків.

Системність і повнота розкриття теми. Слід відзначити достатній рівень та повноту розкриття теми. Авторка визначила поняття гендеру, гендерної ідентичності людини, розкрила відмінності між статевими та гендерними характеристиками суб'єкта. В роботі проаналізовано загальні соціологічні та психологічні теорії гендерних ролей, що лежать в основі розуміння гендерної диференціації суспільства. Детально охарактеризовано громадський рух фемінізму, гендерні сімейні ролі, явища гендерної нерівності в рекламі, армії та на ринку праці. Водночас слід зазначити дещо нелогічне виокремлення гендерних особливостей на ринку праці та в армії, оскільки вони також є проявами гендерної нерівності в соціумі. До того ж в роботі спостерігається довільне ототожнення понять гендеру, гендерної ролі та гендерного стереотипу, що не є науково виправданим. Важливо, що автором було проведено соціологічне опитування ставлення до гендерних стереотипів у громаді, здійснено кількісний аналіз з використанням методів описової статистики. Утім варто звернути увагу на недостатню характеристику дизайну дослідження – мету, якісний опис вибірки, методу дослідження тощо.

Вміння чітко і ясно викладати свої думки, критично осмислювати використані джерела. Автор на достатньо високому рівні здійснив аналіз використаних джерел за тематикою дослідження. У той же час варто звернути увагу на необхідність формулювання висновків після завершення кожного розділу, підрозділу, пункту, це суттєво збагатить роботу.

Рівень виконання завдань, їх відповідність меті дослідження. Автор правильно сформулював мету дослідження, що відповідає темі та проблемі роботи. Проте загальний зміст роботи не відповідає поставленим у вступі завданням, деякі завдання залишилися нерозв'язаними.

Відповідність вимогам оформлення дослідницьких робіт (науковий стиль мовлення, наявність усіх структурних елементів, коректність оформлення джерел та цитування, грамотність). Роботу виконано відповідно до вимог оформлення дослідницьких робіт. Важливо зазначити наявність у роботі усіх структурних елементів, проте слід звернути увагу на недостатність посилань на авторів і джерела інформації, що використано в роботі та некоректне оформлення використаних джерел.

Загальні висновки та рекомендації. В цілому наукова робота Олександри Самойлової рекомендується до участі у II обласному етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів малої академії наук України за напрямом «Соціологія».

Рецензент:
доктор соціологічних наук,
професор кафедри філософії та соціології
Маріупольського державного університету

 Богдан СЛЮЩИНСЬКИЙ

